

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-926/2015

Prima instanță: Judecătoria Dondușeni
Judecător xxxxxxx

DECIZIE

în numele Legii

municipiul Bălți

21 octombrie 2015

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Avînd în componența sa:

Președintele ședinței de judecată
Judecătorii:

Ion Talpa
Oleg Moraru, Svetlana Șleahțișki

Cu participarea:

Procurorului:
Avocatului:

Valentina Costăș
Eugen Fencovschi

examinînd în ordine de apel, în **ședință publică**, *apelul declarat de procurorul în Serviciu Nord al Procuraturii Anticorupției Iulian Diaconu, împotriva sentinței Judecătoriei Dondușeni din 11.08.2015*, în privința lui:

xxxxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat orașul xxxxx str.xxxxx, apartamentul xxx, studii superioare, moldovean, căsătorit, director al școlii sportive (judo) din s.xxxxxi, fără antecedente penale, cetățean al Republicii Moldova,

a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod Penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 10000 (zece mii) lei, conform art.79 Cod penal fără privarea de drept de a ocupa funcții în domeniul învățămîntului, culturii și sportului.

Corpurile delictive: tabelele evidență a folosirii timpului de muncă ale școlii sportive (judo) din s.xxxxxx pentru perioada iulie 20 mai 2014, care se află în volumul I a cauzei penale la filiele 4-39 – de păstrat în continuare la materialele cauzei penale pe parcursul existenței acesteia.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de fond: 05.06.2015-11.08.2015.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de apel: 04.09.2015-21.10.2015.

Procedura de citare legală executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate în ședință, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți-

c o n s t a t ă :

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut, că xxxxxx, activînd în funcția de director al școlii sportive (judo) din s.xxxxxx numit în funcția respectivă prin Ordinul nr.4-p din 20.01.2004 al directorului general al Departamentului tineret și al Republicii Moldova, avînd în conformitate cu prevederile pct.17 al Regulamentului școlii sportive (judo), aprobat de Minis tineretului și Sportului Republicii Moldova, atribuții de a conduce școala sportivă, de a asigura angajarea și concedierea cadrelor didactice și a personalului auxiliar conform Codului muncii, de a asigura organizarea rațională a activității cadrelor didactice precum personalului auxiliar, de a asigura calitatea și veridicitatea informațiilor în baza cărora se adoptă decizii, de a asigura îndrumarea controlul asupra activității angajaților școlii, prin urmare în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal fiind persoană pu fiindu-i acordate astfel în virtutea funcției deținute o serie de atribuții de serviciu printre care și asigurarea îndeplinirii corecte a tabele de punctaj și evidența timpului de muncă prestat efectiv de către angajații școlii sportive (judo) din s.xxxxx r-nul xxxxx condusă, în cărora sunt calculate și achitate salariile cuvenite pentru munca prestată, a comis infracțiunea de fals în acte publice în următoarele circumstanțe:

Astfel el, acționînd în mod intenționat, folosind situația de serviciu, fiind obligat în calitate de angajator în conformitate cu prevederile art.86 lit.h) din Codul muncii se constată încălcările muncii legate de absența nemotivată a salariaților și să concea salariatul în cazul absenței fără motive întemeiate de la lucru mai mult de 4 ore consecutive în timpul zilei de muncă, în interes material personal, exprimat prin necesitatea camuflării încălcărilor comise și redării acțiunilor sale a unui aspect legal în vederea neîntreruperii stagiului necesar de cotizare pentru obținerea ulterioară de dreptului la pensie și achitarea plăților salariale pe numele fiicei xxxxxxxxxxxx, angajată în funcția de contabil-șef al școlii sportive (judo) în baza ordinului nr.27 din 01.11.2005, contrar prevederilor art.106 din Codul Muncii, care prevede că angajatorul este obligat să țină, în modul stabilit, evidența timpului de muncă prestat efectiv de fiecare salariat, a inclus în tabelul de pontaj și evidență a timpului de muncă a școlii sportive (judo) din s.xxxxx r-nul xxxxx pentru perioada 01.07.2011 – 30.04.2014 care sunt documente oficiale, date false cu privire la orele de muncă prestate de către angajatul în funcția de contabil-șef xxxxx, documente care au fost executate și semnate de el personal și în temeiul cărora lui xxxxx neîntemeiat i-au fost calculate și achitate salarii pentru perioada menționată în sumă totală de 64980,18 lei pentru zilele în care ultima de facto nu a activat și nu s-a prezentat la serviciu, fiind plecată peste hotarele Republicii Moldova.

Instanța de fond a considerat corectă calificarea acțiunilor lui xxxxxxxxxxx în baza art. 332 alin.(1) Cod Penal RM – *adică, fals în acte publice, cu următoarele semne de calificare: înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date false, dacă aceste acțiuni au fost săvîrșite din interes material sau din alte interese personale.*

Legalitatea și temeiul sentinței de condamnare a fost contestată cu apel în termenul și ordinea prevăzută de art.401-402 Codul de procedură penală de către procurorul în Serviciu Nord al Procuraturii Anticorupției, Iulian Diaconu, în latura stabilirii pedepsei complementare care este obligatorie la art.332 alin.(1) Cod penal, însă consideră că instanța a aplicat în mod necorespunzător prevederile art.79 Cod penal, fiind înlăturată pedeapsa complementară fără privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul învățămîntului, culturii și sportului considerînd circumstanță excepțională că inculpatul deține titlul de „lucrător emerit în domeniul culturii și sportului” din 21.12.2005 avînd un șir de diplome care adeveresc că pe parcursul anilor de activitate a dat dovadă de onestitate, corectitudine și a avut suc

remarcabile pe tărîmul pedagogic.

Solicită casarea sentinței, judecarea cauzei penale cu adoptarea unei noi hotărîri, prin care xxxxxx să fie recunoscut vinov săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal cu numirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 600 u convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de genul celei pe care o deținut-o la momentul săvîrșirii infracțiunii pe un termen de 3 ani.

În ședința instanței de apel procurorul a solicitat admiterea apelului pe motivele invocate în el.

Inculpatul și avocatul au solicitat respingerea apelului ca nefondat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Audiind participanții la proces, verificînd argumentele invocate în apel prin prisma probelor administrate, verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul procurorului este depus în termen, totodată apelul declarat urmează a fi admis în parte, cu casarea parțială a sentinței în latura pedepse stabilite inculpatului reieșind din următoarele considerente.

Conform **art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală**, instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, admite apăsînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Potrivit prevederilor **art.414 alin.(1) Cod de procedură penală**, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Colegiul penal reține și prevederile pct.1) al **Hotărîrii Plenului CSJ cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordinea apel nr.22 din 12 decembrie 2005**, conform căreia *apelul este o cale de atac ordinară, care poate fi folosită împotriva hotărîrii pronunțate asupra fondului de către o instanță judiciară inferioară, pentru ca pricina să fie supusă unei noi judecări, în vederea reformării hotărîrii nedefinitive.*

Colegiul penal consideră, că judecînd cauza penală instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului în fapta incriminată și făcînd o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Iarna Valentin în baza art.332 alin(1) Cod penal.

Colegiul penal consideră, că pedeapsa sub formă de amendă numită inculpatului este în corespundere cu normele legale, în latura temeiuri de intervenire din partea instanței de apel nu sunt, mai ales că inculpatul a recunoscut vina și se căiește în cele comise.

Deaceia apelul procurorului referitor la pedeapsa amenzii se consideră neîntemeiat, aceasta fiind păstrată după cum a hotărît instanța de fond.

Însă, excluderea de către instanța de fond a pedepsei sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în domeniul învățămîntului, culturii și sportului nu este legală, motivată și întemeiată, atît sub aspect de fapt, cît și legal, precum și al prajudiciare.

Instanța de fond în motivarea excluderii acestei pedepse complimentare a indicat ca circumstanțe atenuante deținerea de inculpatul xxxxxxxx a unui șir de diplome, recunoașterea vinei și căința sinceră, iar ca circumstanță atenuantă excepțională a consistența în faptul, că acesta deține titlul de „lucrător emierit în domeniul culturii și sportului”.

La acest aspect Colegiul penal conchide, că instanța de fond la stabilirea pedepsei complimentare în privința inculpatului nu a aplicat deplină eficiență principiilor și criteriilor generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin.(2), 75 Cod penal și incorect a înlăturat

Motivarea instanței de fond la acest capitol este neîntemeiată, așa cum contravine materialelor cauzei, normei legale prevăzute la art.61 Cod penal și recomandărilor Curții Supreme de Justiție referitor la aplicarea acesteia.

Potrivit prevederilor **art.61 Cod penal**, *pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectă reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor și are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.*

Totodată, conform prevederilor **art.75 alin.(1) Cod penal**, *persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Partii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

De asemenea, **art.79 Cod penal** prevede, că *ținînd cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și de conținutul faptei, de rolul vinovatului în săvîrșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului în săvîrșirea infracțiunii în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.*

Aplicarea art.79 Cod penal nu este obligatorie, chiar și dacă aceste circumstanțe excepționale au fost stabilite.

Prin urmare, în spiritul acestor norme penale, se înțelege că trebuie să persiste ori în împrejurările în care s-a derulat infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, careva circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări a lucrului care constituie excepție din starea obișnuită a lor ori a personalității acestuia.

Călăuzitoare în acest sens sînt și prevederile pct.11 din **Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11.11.2005 „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”**, conform căreia, *„în conformitate cu art.79 Cod penal, stabilirea pedepsei sub limita minimă sau a unei pedepse mai blînde, care nu este prevăzută în sancțiunea articolului corespunzător din Codul penal, în baza căruia este încadrată infracțiunea, se admite luînd numai în considerare personalitatea vinovatului în existența circumstanțelor excepționale, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia pînă la săvîrșirea infracțiunii, în timpul și după săvîrșirea infracțiunii.În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe o împrejurare în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului.Împrejurările obișnuite sînt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepțional excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate - I, II (persoana cu dizabilități severe și accentuate), măsuri deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră).”*

În cazul infracțiunilor de fals în acte publice noțiunea „gravitatea infracțiunii săvîrșite” trebuie de înțeles în sensul că aceste infracțiuni

comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, deoarece se manifestă în structura autorităților statului, a puterii sau serviciilor publice, care discreditează și compromit activitatea acestora.

Ține de menționat, că pedepsele stabilite de instanța de judecată trebuie să fie nu numai legale, în sensul de respectare a cadrului de individualizare judiciară, dar în același timp, trebuie să fie și juste, adică să se respecte criteriul proporționalității, care presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii și vinovăția autorului acesteia.

În sentința sa instanța de fond a făcut referire la titlul de lucrător emerit în domeniul culturii fizice și sportului acordat la 21.12.2011 Ministrul Tineretului și Sportului, la invitația primarului or. xxxxxx, xxxxxx de a participa la o înfîlnire de suflet și la trei diplome acordate de minister cu prilejul jubileului de 60 ani de la naștere, autoritatea publică locală cu prilejul zilei sportivului 2015 și asociația sportivă binevolă a sindicatelor cu jubileul de 30 ani de la întemeierea școlii sportive complexe din xxxxxx.

Titlul, invitația și diplomele care sînt anexate la materialele cauzei nu constituie merite deosebite față de stat sau societate.

Aici ține de menționat faptul, că unele merite sînt primite în același timp cînd a fost comisă infracțiunea.

În cazul inculpatului xxxxxxxx, circumstanțele la care s-a făcut trimitere sînt împrejurări obișnuite care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor care-și fac onest meseria și potrivit art.76 Cod penal pot fi atribuite la circumstanțele atenuante, dar nicidecum pot fi considerate ca un ansamblu de circumstanțe atenuante excepționale.

Colegiul penal menționează, că în cauza dată lipsesc circumstanțe excepționale care ar permite aplicarea art.79 Cod penal în înlăturarea pedepsei complementare.

În suportul acestei concluzii, Colegiul penal menționează, că pedeapsa sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții publice conducere în domeniul învățămîntului, culturii și sportului este una stabilită de legislator pentru infracțiunea prevăzută de art.332 alin.1 Cod penal ca pedeapsă complementară obligatorie.

Condamnînd persoanele pentru infracțiunile de fals în actele publice, instanța trebuie să asigure aplicarea pedepsei prevăzute expres sancțiuni, inclusiv cu aplicarea pedepsei complementare care este obligatorie.

Persoanele care comit infracțiuni de fals în acte publice au calitatea de subiect special și sînt persoane supuse unei responsabilități deosebite față de alți infractori, astfel că și aprecierea cărorva circumstanțe, ca excepționale, obligă instanțele de judecată să manifeste deosebită atenție.

Infractorul care a utilizat statutul funcției, drepturile și avantajele pe care le acordă aceasta pentru facilitarea infracțiunii de fals în actele publice trebuie să fie privat de dreptul de a ocupa această funcție, chiar de infracțiunea se consideră ușoară, or, anume astfel va fi scopul pedepsei penale aplicate față de condamnat.

Totodată Colegiul penal ține să accentueze faptele, că inculpatul xxxxxxxx, cu meritele menționate mai sus, a comis o infracțiune intenționată, în interes material, al său și al rudelor sale apropiate (*a fiicei*), fiind într-un conflict de interese și folosindu-se de funcția care o deținea, prejudiciind astfel statul.

Continuînd exercitarea acestei funcții, inculpatul xxxxxxxx poate din nou să săvîrșescă fapte anologice, astfel scopul de restabilirea echității sociale, corectarea și educarea condamnatului nu va fi atins.

În finalul motivării soluției, Colegiul penal reiterează, că toate circumstanțele atenuante sînt luate în considerație la stabilirea pedepsei xxxxxxxx pentru infracțiunea comisă.

În baza celor expuse, Colegiul penal consideră posibil a admite apelul procurorului numai în latura aplicării greșite de instanța de a prevedea art.79 Cod Penal, ce ține de înlăturarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții publice de conducere în domeniul învățămîntului, culturii și sportului, cu casarea parțială a sentinței atacate în latura data și pronunțarea unei hotărîri noi, cu numirea în privința lui xxxxxxxx a pedepsei sub formă de amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice de conducere în domeniul învățămîntului, culturii și sportului pe un termen de 2 ani, luînd ca bază prevederile legii, situația de stabilită și personalitatea inculpatului.

Conducîndu-se de art.415 alin.(1) p.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,-

DECIDE :

Admite apelul **procurorului în Serviciu Nord al Procuraturii Anticorupție, Iulian Diaconu**, declarat *împotriva sentinței Judecătorei Dondușeni din 11.08.2015*, casează parțial sentința, cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit ordinii prevăzute pentru pînă instanță, după cum urmează.

xxxxxxx se consideră vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de 332 alin.(1) Cod Penal, și a-i stabili pedeapsa sub formă amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 10000 (zece mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice de conducere în domeniul învățămîntului, culturii și sportului pe un termen de 2 (doi) ani.

În rest se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la data pronunțării ei.

Dispozițivul deciziei a fost adoptat și pronunțat public la 21.10.2015.

Decizia motivată este pronunțată public și înmînată părților la XXXXXXXXXX ora 12⁰⁰.

Președintele de ședință, judecătorul:

Ion Talpa

Judecătorii:

Oleg Moraru

Svetlana Șleahitițki